

Kuuntele ja toista -harjoittelu konsonanttien kestoerojen havaitsemisen ja tuoton oppimisessa

Antti Saloranta¹, Leena Maria Heikkola², Maija Peltola¹

- 1) Fonetikka, Learning, Age and Bilingualism -laboratorio, Tulevaisuuden teknologioiden laitos, Turun yliopisto
- 2) Senter for flerspråkighet (MultiLing), Universitetet i Oslo

Suomen kielen merkityksellisten kestoerojen havaitseminen ja tuottaminen voi olla monille suomenoppijoille haastavaa etenkin opintojen alkuvaiheessa. Tässä tutkimuksessa käytettiin kuuntele ja toista -harjoittelua konsonanttien kestoerojen havaitsemisen ja tuoton muovaamiseen suomea vieraana kielenä opiskelevilla nuorilla aikuisilla. Aiemmissä tutkimuksissa vastaavalla harjoittelulla on saatu lyhyessä ajassa erinomaisia oppimistuloksia niin esitietoisella kuin behavioraalisellakin tasolla esimerkiksi vokaalien laadun, konsonanttien soinnin alkamisajankohdan ja vokaalien keston havaitsemisessa ja tuotossa. Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli tarkastella konsonanttien kestoeron oppimista yleisesti ja verrata mahdollisia eroja klusiilien ja frikatiivien oppimisessa. Koehenkilöiksi rekrytoitiin 18 suomen kielen intensiivikurssille osallistunutta 18–25-vuotiasta S2-opiskelijaa, joiden äidinkieli ei esiinny merkityksellisiä konsonanttien kestoeroja. Tutkimus oli rakenteeltaan kaksipäiväinen, ja oppimistuloksia mitattiin mismatch negativity -herätevasteella (MMN), behavioraalisella diskriminaatiokokeella sekä tuottokokeella. Harjoiteltavina äänteinä olivat /t/ ja /s/ upotettuina pseudosanakonstrasteihin /tese/-/tes:e/ ja /tete/-/tet:e/. Harjoitteluna käytettiin kuuntele ja toista -menetelmää siten, että kukin osallistuja tuotti kunkin harjoiteltavan kontrastin kahden tutkimuspäivän aikana yhteensä 120 kertaa. Harjoittelusta ei annettu palautetta, vaan koehenkilöiden tuli itse määritellä omasta mielestään hyvä suoritus. Alustavien tulosten perusteella /t/:n pituusero oli kahdesta harjoitellusta kontrastista huomattavasti vaikeampi: MMN-vasteet sille olivat hyvin matalia eikä niissä tapahtunut kehitystä tutkimuksen aikana. Lisäksi tuottokokeessa koehenkilöt liioittelevat voimakkaasti lyhyen ja pitkän /t/:n pituuseroa /s/-äänteeseen verrattuna, mikä saattaa myös viitata havaitsemisvaikeuksiin. /t/:n kestoeroa ei pidetty tarpeeksi suurena ellei sitä tuotettu merkittävästi ylipitkänä. Lopulliset tulokset esitellään Fonetikan päivillä.